

at fastsætte en Maksimalrente ved Lov. Det vilde jeg ikke være nogen Ven af, det vilde jeg ikke anse for nyttigt eller rigtigt at fastsætte Maksimalrente paa den Maade, at Rentens Maksimum ikke kunde overskrides, selv om Forholdene forandrede sig og gjorde det ønskeligt, medmindre selve Loven forandrede. Derimod finder jeg det meget ønskeligt, at der oprettes en Institution, som efter de vekslede Tidens Behov kan fastsætte et Maksimum for Renten. — Loven af 1880 gaar jo ud paa at adskille Sparekassevirksomheden fra Bankvirksomheden, idet det i Loven blev forbudt Banker, der oprettedes efter 1880, at kalde sig Sparekasser og drive egentlig Sparekassevirksomhed. Denne Lovbestemmelse er imidlertid bleven til intet, den overholdes addeles ikke i Praksis. Man har forstaaet at omgaa den ved ganske simpelt at sige, at man udsteder ikke Sparekassebøger, men Kontrabøger, og i dem staar der, at de Penge, som indsættes der, indsættes paa Sparekassevilkkaar. Jeg ved ikke, hvorfor Administrationen har fundet sig i dette, thi det er jo en saa klar og tydelig Omgaaen af Lovens Bestemmelser, at der er al Grund for Administrationen til at sige: Blive I ved med det, standse vi eders Stempelbegunstigelse. Det har man imidlertid ikke gjort, og der finder nu en Sammenblanding Sted mellem Bank- og Sparekassevirksomhed, som sikkert nok er til stor Fordel for Bankerne, men som ligesaa sikkert er til ligesaa stor Skade for Sparekasserne. Thi naar det for en god og sund Sparekasseadministration drejer sig ikke om en Klat Penge, en Bagatel, som man let kan administrere, men om et stort Antal Millioner, er det af den største Vigtighed, at der finder stabile Forhold Sted, og at der er Sikkerhed for, at ikke enhver Svingen i Renten paa det almindelige Pengemarked skal have Indflydelse paa Sparekassens Administrationsmaade. Bankerne have det meget let i den Hensende. Deres Kapital er anbragt saaledes, at den med korte Mellemløb kommer tilbage, i Veksler paa 3 Maaneder eller længere Tid. Men man kan ikke anbringe Sparekassenpenge paa den Maade. Naar man administrere en Sparekasse med den størst mulige Forsigtighed, sørger man for at holde sig borte fra alt, hvad der hører til den egentlig, almindelige Bankvirksomhed. Det vil altsaa ses, at lige saa let og bekvemt, som det er for Bankerne, at administrere Penge, som det ene Halvaar kan være adskillige Millioner større end det andet, lige saa vanskeligt

er det for Sparekasserne, naar der skal være god Mening deri, idet de ikke kunne eller bør have den Anbringelsesmaade af deres Penge, som er naturlig for Bankerne. For at der altsaa kan være en vis Sikkerhed for Sparekasserne, saa at de ikke gennem en Konkurrence, som Bankerne have let ved at fremkalde, skulle berøves Substratet for deres Virksomhed. — fordi Bankerne lokke med en højere Rente og tilsige Bonus og deslige — er det nødvendigt at træffe Foranstaltninger, hvorved der kan fremkomme nogenlunde stabile Forhold. Det er forøvrigt ikke blot visse Banker, men ogsaa visse Sparekasser, der konkurrere paa denne Maade, at de byde højere Rente end andre og søge at skrabe Penge til sig derved. Og det er en Erfaringssætning, at jo mere man arbejder paa at tjene ved en høj Rente, des mere er man udsat for, at det gaar ud over Sikkerheden, og jo mere man lægger Vægten paa Sikkerheden, des mere maa man ogsaa nøjes med en mere moderat Rente. Nu anser jeg intet for at være af saa megen Vægt, særlig i vort lille Land, hvor saa store Kapitaler ere betroede til Sparekasserne, end dette, at der er den mest ubetingede Sikkerhed for disse Kapitaler. Det staar i mine Øjne himmelvidt over det, om man faar $\frac{1}{2}$ pCt. mere ud af sine Penge. Sparekasserne maa have et Fundament saa solidt, at de kunne taale de Stød, der maa komme og ganske sikkert aldrig udeblive i nogen af den Slags Virksomheder. Men saa maa de rigtignok indrettes i flere Henseender anderledes end nu. Efter min Mening skulde aldrig store Sparekasser, og naturligvis endnu mindre smaa, indlade sig paa at administrere Penge for Kapitalisterne. De skulde ikke modtage 50,000, 100,000 eller maaske 200,000 Kr. paa en enkelt Bog og administrere dem for Kapitalisterne. Lad disse selv administrere deres Penge. Thi hvad gaar i Virkeligheden den Metode, at bringe saa store Summer ind i Sparekasserne, ud paa? Ja, den gaar ud paa, at Ejerne af disse Kapitaler i mange Tilfælde ønske at vælte Risikoen ved at administrere Pengene fra sig og lægge den over paa Sparekassen; navnlig naar Kurserne ere højt oppe paa rentebærende Papirer, holder man ikke af at købe disse, man anbringer sine Penge i en Sparekasse og siger: Nu kunne I tage Risikoen. Sparekasserne kunne nemlig ikke anbringe Pengene paa anden Maade end ved at købe de høje Papirer, som Kapitalisterne selv kunde have købt. Derpaa forlanger man sine Penge tilbage paa en